

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA WE WROCŁAWIU

WOOS.4242.57.2011.AN.25

Wrocław, dnia 30 października 2014 r.

URZĄD MIEJSKI w Mioszowie	
Wpł.	06. 11. 2014
Nr	GH53
Liczba załączników	—
Skierowano	GPI, OS

~~Murillo Sp. z o.o.
ul. Armii Krajowej 9
32 – 050 Skawina~~

Dotyczy: uzgodnienia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na **eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” w Rybnicy Leśnej.**

Na wniosek Burmistrza Mioszowa z dnia 16 grudnia 2010 r., (data wpływu: 22.12.2010 r.), znak: GPIiOŚ-7624/21-5/2010 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu rozpoczął postępowanie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża melafiru „Rybnica I” w Rybnicy Leśnej. Mając na uwadze skomplikowany charakter, a także konflikty społeczne, jakie wzbudza planowana inwestycja tutejszy organ podjął szereg działań w celu jak najlepszego rozpoznania sprawy, m.in.:

- dwukrotne przekazanie pod obrady Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- dwukrotne przekazanie pod obrady Regionalnej Rady Ochrony Przyrody;
- dwukrotne przekazanie pod obrady Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- zlecenie wykonania ekspertyzy ornitologicznej;
- wezwania merytoryczne do uzupełnienia dokumentacji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu przed rozstrzygnięciem przedmiotowej sprawy zgodnie z art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), jako organ administracji publicznej, jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy

W związku z tym, że podjęte działania wносиły nowe informacje do sprawy, tutejszy organ przed ostatecznym zajęciem stanowiska uznał, że koniecznym jest rozwianie wszelkich wątpliwości i wyjaśnienie rozbieżności. Mając na uwadze powyższe tut. **organ wzywa** w trybie art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania*

administracyjnego o uzupełnienie przedłożonej dokumentacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma w podanym poniżej zakresie:

1. Jednym z bardziej konfliktowych elementów planowanej inwestycji jest transport wydobytej kopaliny. Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumentacji przedłożonej dotychczas przez Inwestora transport gotowych kruszyw będzie prowadzony przy pomocy taboru samochodowego do stacji załadowniczej Wałbrzych Główny, od strony ul. Żelaznej oraz alternatywnie do stacji Boguszów-Gorce. W ujednoliconym raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia: „*Eksploatacja złoża melafiru Rybnica I w Rybnicy Leśnej gm. Mieroszów powiat wałbrzyski (wersja skorygowana)*” (zwanym dalej „Raportem”) przedstawiono oddziaływanie w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza na trasie: Rybnica kopalnia melafiru do stacji załadowniczej w Wałbrzychu, nie przeanalizowano natomiast transportu do stacji Boguszów-Gorce. W kwestii uciążliwości akustycznej przedstawiono jedynie wartości emisji hałasu, nie przedstawiono jednak pełnej analizy związanej z transportem. Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że uciążliwości związane z transportem urobku są w dalszym ciągu źródłem konfliktów społecznych proszę o przedstawienie pełnej analizy zarówno w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza jak i emisji hałasu oraz drgań dla wszystkich miejscowości narażonych na bezpośrednie i pośrednie oddziaływanie – należy przedstawić analizę w formie obliczeń oraz w formie graficznej.
2. Raport i jego uzupełnienie złożone w czerwcu 2014 r. w formie wyjaśnień do odpowiednich punktów pisma tut. Dyrekcji nr syg. WOOS.4242.57.2011.17 (zwane dalej „Wyjaśnieniami”) nie zawiera odpowiednio udokumentowanych wniosków ani informacji umożliwiających wykluczenie wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie. Wątpliwości budzi w szczególności wiarygodność i adekwatność prowadzonych badań uzupełniających wcześniejsze inwentaryzacje ornitologiczne oraz kryteria, na podstawie których sformułowano wnioski o nieznaczącym oddziaływaniu planowanej kopalni na gatunki ptaków, dla ochrony których obszar ten został wyznaczony. W powyższej ocenie Autorzy Raportu i jego uzupełnienia przykładają zbyt dużą wagę do zdolności habituacji ptaków do zmieniających się warunków środowiska, a uwagi szczegółowe dotyczące poszczególnych gatunków biorą pod uwagę w większości tylko korzystne dla nich uwarunkowania (m.in. str. 224). Nie stanowi dowodu wskazanie, że „*ptaki ciągle występują dość licznie, żerują i gniazdują w sąsiedztwie już istniejącego kamieniołomu, przystosowując się do hałasu, oświetlenia, ruchu ludzi i maszyn. Wokół kopalni na złożu*

"Rybnica Leśna" można zauważyć prawie wszystkie gatunki z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej, które potrafiły się przystosować do warunków stwarzanych przez istniejący kamieniołom. Nie oznacza to oczywiście, że inwestycja będzie nieszkodliwa, ale organizmy są w stanie do wielu stresujących sytuacji przystosować się i ich reakcje są nieadekwatnie mniejsze niż można byłoby się spodziewać do natężeniu działających na nie bodźców. Daje to podstawy do wnioskowania, że następna kopalnia również nie będzie miała bardziej negatywnego wpływu na środowisko, tym bardziej że skala eksploatacji będzie mniejsza.", bowiem nie znany jest stan i liczba populacji ptaków, jaki występował na tym terenie przed rozpoczęciem eksploatacji w kamieniołomie „Rybnica Leśna”. Przedmiotowa inwestycja wiąże się natomiast z zajęciem całkiem nowego terenu pod wykonanie kamieniołomu „Rybnica I”, który obecnie stanowią zbiorowiska i uprawy leśne. W związku z powyższym niezasadne są również stwierdzenia zawarte w Wyjaśnieniach (str. 7), że oba wymienione wyżej przedsięwzięcia funkcjonują „w tych samych warunkach środowiskowych”.

a) W ponownym uzupełnieniu Raportu oraz w Wyjaśnieniach stwierdzono, iż na inwentaryzowanym obszarze (obejmującym teren większy niż teren górniczy) występuje 12 gatunków ptaków wymienionych w SDF dla obszaru Natura 2000 PLB020010 Sudety Wałbrzysko-Kamieniogórskie. W opinii Pani Moniki Barczuk – autorki inwentaryzacji ornitologicznej przygotowanej na potrzeby Raportu - „żaden z nich nie gniazduje jednak na terenie projektowanej inwestycji, a jedyny ptak, który miał stanowisko w pobliżu (tj. w odległości około 100 m od granicy inwestycji) – sóweczka *Glaucidium passerinum* – nie występuje, prawdopodobnie z uwagi na realizację planowanych i uzgodnionych zadań wynikających z planu urządzania lasu”. W opinii autorów Raportu w trakcie prac inwentaryzacyjnych w 2014 r. wykazano, że „to stanowisko już nie istnieje ze względu na zniszczenie siedliska w trakcie prowadzenia w tym terenie rębni zupełnej, zgodnej z 10 letnim Planem Urządzania Lasu Nadleśnictwa Wałbrzych”. Niezależnie od powyższego „Raport...” wykazuje, że „działalność inwestycji nie będzie zagrożeniem dla tego gatunku ptaka. Biorąc pod uwagę zakładany postęp eksploatacji melafiru w planowanej kopalni, widać, że złożę od tej strony będzie eksploatowane za około 10-15 lat.”

Natomiast dr Romuald Mikusek (specjalista ornitolog) – autor wykonanej na zlecenie tut. Dyrekcji oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska niezależnej „Ekspertyzy ornitologicznej mającej na celu - weryfikację terytorium lęgoweego sóweczki (*Glaucidium passerinum*) w rejonie masywu góry Klin koło Rybnicy Leśnej” (zwaną dalej „Ekspertyzą”) wykazał obecność młodego ptaka tego gatunku w dn. 14 lipca 2014 r., co według niego potwierdza jednoznacznie, że sóweczka gniazduje w okolicy góry Klin. Wprawdzie autor

Ekspertyzy nie odnalazł drzewa lęgowego rodziny tego ptaka, jednak stwierdził on jednocześnie, że „w miejscu obserwacji jak i w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się odpowiednie dla sóweczki środowiska, dlatego istnieje prawdopodobieństwo, że ptak mógł pochodzić z najbliższej okolicy, być może z dolin na płd.-wsch. od miejsca obserwacji. W pobliżu tego miejsca stwierdzono gniazdowanie gatunku kilka lat temu. Z dużym prawdopodobieństwem można przypuszczać, że chodzi ciągle o to samo terytorium, w obrębie którego ptaki gniazdowały również w oddz. 187 l. (odległość między tymi miejscami wynosi ok. 1 km). Obszar samej Góry Klin, zwłaszcza jego północne stoki, porośnięte są lasem świerkowym, który może stanowić miejsce gniazdowania sóweczki. Stanowisko to obecnie oceniono jako suboptymalne, ze względu na ubogą podrost i słabo zaznaczoną piętrowość, co jest zapewne wynikiem prowadzenia tam prac leśnych w ostatnich latach. Odpowiadający gatunkowi fragment znajduje się w dolinie, gdzie wykazano obecność innych cennych gatunków ptaków, tj. włośchatki i dzięcioła zielonosiwego. Tam też wykryto dziuple lęgowe dzięcioła dużego, które sóweczka – jako dziuplak wtórny - najchętniej zajmuje. Mankamentem tego miejsca, z punktu widzenia odpowiednich biotopów dla sóweczki jest to, że znajduje się ono blisko skraju lasu oraz że ograniczone jest do niewielkiego płata terenu. Znaczne wylesienia zwłaszcza na wierzcholinie g. Klin oraz zboczu po stronie wschodniej, mogą obecnie stanowić miejsca polowania sóweczki, ale też włośchatki. Sóweczka bardzo chętnie poluje w koronach drzew, pod okapem, ale też w młodnikach i w obrębie gęstego, nieusuwanego nalotu porastającego zręby”.

Ekspertyza dr. Mikuska stoi częściowo w sprzeczności z wynikami badań uzupełniających przeprowadzonych przez Panią Barczuk i wnioskami przez nią sformułowanymi, które wykluczają obecność stanowiska sóweczki w okolicach góry Klin i w jej otoczeniu (czyli w obszarze, na który wywierane będą bezpośrednie i pośrednie oddziaływania wynikające z rozpoczęcia eksploatacji melafiru ze złoża „Rybnica I”). Raport nie przewiduje jakiegokolwiek wpływu na biotop lęgowy i żerowiskowy sóweczki, pomimo jej obecności w sąsiedztwie. Partie wierzchowinowe góry Klin zostały mocno wylesione w wyniku intensywnych prac leśnych, jednak – w opinii autora ekspertyzy – „nie można się zgodzić z opinią, że w związku z tym na tym obszarze brak jest w ogóle siedlisk odpowiadających sóweczce. Autorzy Raportu nie biorą też pod uwagę faktu, że środowiska te mogą być wykorzystywane przez gatunek jako doskonałe miejsca łowieckie, zaś na zboczach i w dolinach na N, NE i SE od lokalizacji obszaru górniczego, znajdują się drzewostany ze świerkiem i martwymi drzewami, które mogą być odpowiednie do lęgów sóweczki.”

Argument autorów Raportu wskazujący na możliwy wpływ inwestycji na gatunek dopiero za 20-30 lat, kiedy wyrobisko osiągnie maksymalny zasięg, również uznał on „za niezrozumiały”.

Ponadto weryfikacji wymagają stwierdzenia zawarte w Wyjaśnieniach, iż „dotychczasowe stanowisko nie istnieje ze względu na zniszczenie siedliska w trakcie prowadzenia rębni zupełnej”. Uzgodniony z tut. organem Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Wałbrzych wyklucza przeprowadzanie rębni zupełnych na tych terenach. W części wydzieleń leśnych w miejscu planowanej lokalizacji kamieniołomu oraz w jego otoczeniu usunięto wykroty i złomy powstałe na skutek wiatrołomów, które miały miejsce kilka lat temu. W pozostałych wydzieleniach wykonywane były lub będą w przyszłości jedynie cięcia przygodne, czyszczenia i trzebieże wczesne i późne oraz rębnie złożone. Zauważyć należy przy tym, iż zgodnie z ustawą o lasach leśnicy mają obowiązek odtworzenia lasu w miejscu pozyskania drzew.

Powyższe niejasności nie pozwalają wykluczyć oddziaływania pośredniego inwestycji na jedną parę lęgową sóweczki. Odnosząc to do znanej wielkości populacji w granicach ostoi Natura 2000 (wg SDF obszaru - 52 par) stwierdzić należy, że oddziaływania dotyczyć będą 1,92 % populacji tego ptaka w ww. obszarze Natura 2000, który – jak należy zauważyć - został powołany m.in. w celu zapewnienia ochrony reprezentatywnej powierzchni siedlisk dogodnych dla sóweczki za zniszczenie siedliska m.in. tego gatunku ptaka w innym, wcześniej wyznaczonym obszarze Natura 2000 Bory Dolnośląskie PLB020002. **Wskazuje to na konieczność zweryfikowania stopnia oceny oddziaływania inwestycji na populację tego rzadkiego gatunku ptaka, stanowiącego jeden z ważniejszych celów ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000;**

- b) Realizacja inwestycji (tj. budowa kamieniołomu) związana jest m.in. z wycięciem krzewów i drzew oraz usunięciem nadkładu w miejscu zajętym obecnie przez zbiorowiska leśne – stanowiące miejsca żerowania, bytowania i lęgów ptaków. Raport i Wyjaśnienia nie zawierają jednoznacznych informacji w powyższej kwestii. W Raporcie na str. 160 wskazane jest, że „według aktualnej inwentaryzacji w obrębie złoża nie znajdują się miejsca gniazdowania gatunków ptaków z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej. Najbliższe stanowiska ptaków z I Załącznika znajdują się po wschodniej stronie od granicy złoża (złóże od tej strony będzie eksploatowane za ok. 10 lat), są to: - sóweczka *Glaucidium passerinum* – 1 stanowisko w odl. ok. 100 m, - dzięcioł czarny *Dryocopus martius* – 1 stanowisko. Ponadto przy drodze dojazdowej do złoża znajdują się 2-3 stanowiska derkacza *Crex crex*.” Natomiast w Wyjaśnieniach (str. 12) stwierdzono, że „Na

inwentaryzowanym obszarze (łącznie strefa I i II) występuje 12 gatunków ptaków wymienionych w SDF dla obszaru Natura 2000 PLB020010 Sudety Wałbrzysko-Kamieniogórskie. Żaden z nich nie gniazduje na terenie projektowanej inwestycji, a jedyne, który miał stanowisko w pobliżu – sóweczka – nie występuje, prawdopodobnie z uwagi na realizację planowanych i uzgodnionych zadań wynikających z planu urządzania lasu". Ponadto wielokrotnie w ww. dokumentach przytaczane jest przypuszczenie, że cyt. : „wymienione gatunki ptaków będą sukcesywnie przenosiły się na tereny leżące dalej od projektowanego kamieniołomu”. Raport w tabeli 4.8 zawiera „wyniki inwentaryzacji przedmiotowych gatunków ptaków w porównaniu z całkowitą liczebnością tych gatunków w granicy całej ostoi”, które pozwalają autorom Raportu na stwierdzenie „o nieznaczącym oddziaływaniu negatywnym planowanej kopalni na gatunki ptaków dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000 PLB020010.” Jednak stwierdzenia te odnoszą się wyłącznie do obszaru inwestycji i terenu do niego przyległego (bliżej nie określonego w Raporcie). Jednak jak zauważają sami autorzy Raportu na str. 118 Raportu „obszar opracowania ma istotne znaczenie dla zachowania ciągłości i trwałości populacji wszystkich stwierdzonych na nim gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 (procentowe udziały liczby wszystkich wymienionych gatunków ptaków stwierdzonych na obszarze inwentaryzacji w jego całej populacji występującej w ostoi Natura 2000 wynoszą co najmniej 1%”, tj. od 1,8 % do 20%). Przyjęto następujące granice obszaru inwentaryzacji: od północy drogę Rybnica Leśna-Głuszycza; od wschodu linię biegnącą południkowo wzdłuż dopływu Rybnej (oraz wzdłuż jego przedłużenia w kierunku południowym), wpadającego do tej rzeki mniej więcej w połowie odległości (mierzonej wzdłuż przebiegu głównej drogi) pomiędzy Rybnicą Leśną a Rybnicą Małą; od południa linię przebiegającą równoleżnikowo przez szczyty Suchawa i Waligóra; od zachodu linię przebiegającą południkowo przez szczyty Bukowiec i Krzywucha oraz linię łączącą szczyt góry Bukowiec z głównym skrzyżowaniem w Rybnicy Leśnej. W związku z faktem, że obszar ten jest większy niż planowany teren górniczy czyli teren, na którym będą występować oddziaływania związane w realizacją inwestycji), utrudniona jest jednoznaczna ocena wpływów bezpośrednich i pośrednich budowy i funkcjonowania nowego kamieniołomu na ptaki. **Wobec powyższego przedmiotową tabelę należy uzupełnić o wskazania procentowych udziałów poszczególnych gatunków ptaków w odniesieniu do terenu górniczego.**

c) W Raporcie występuje wiele nieścisłości związanych z lokalizacją i liczbą par lęgowych niektórych gatunków ptaków oraz rodzajem ich stanowisk, które mogą mieć wpływ

na ocenę oddziaływania przedmiotowej inwestycji. Rozbieżności dotyczą głównie stwierdzeń zawartych w szczegółowych wynikach inwentaryzacji terenowych (zawartych na str. 96-118 Raportu) a wnioskami zawartymi w ocenie oddziaływania na środowisko w trakcie normalnej eksploatacji złoża (str. 224-226 Raportu) :

- Na str. 106 Raportu wskazano, że „na obszarze inwentaryzacji stwierdzono występowanie czterech stanowisk lęgowych **dzięcioła czarnego *Dryocopus martius*** (kod A236). Dwa z nich znajdowały się odpowiednio na południowo-wschodnim zboczu Klina oraz na północno-zachodnim zboczu Gomulnika”, natomiast na str. 225 stwierdzono, że „zinwentaryzowane stanowisko tego ptaka przy wschodnim krańcu złoża będzie udostępnione za ok. 10 lat. W tym okresie oddziaływanie kamieniołomu na to stanowisko będzie stopniowo powiększało się. Należy przypuszczać, że wywołana presja po kilku latach funkcjonowania kamieniołomu spowoduje przeniesienie się dzięcioła czarnego na teren bardziej od niego odległy”. Autor „Eksperytyzy” dr Mikusek stwierdził natomiast 6 stanowisk tego ptaka (w tym bębniącego samca). Wskazywana w SDF wielkość populacji tego ptaka - 102 par, pozwala uznać, że ok. 2 - 5,9 % populacji objętych będzie oddziaływaniem inwestycji. **Wobec powyższego należy zweryfikować liczbę stanowisk ww. gatunku ptaka oraz stopień oddziaływania inwestycji;**
- na str. 111 Raportu stwierdzono, że jedno stanowisko lęgowe krogulca *Accipiter nisus* (kod A086) znajduje się przy północno-wschodnim zboczu kopuły Klina, natomiast na str. 225 Raportu wskazano, że „stwierdzone żerowisko krogulca znajduje się przy wschodnim krańcu złoża, które będzie udostępnione za ok. 10 lat. W tym okresie oddziaływanie kamieniołomu na to stanowisko będzie stopniowo powiększało się. Należy przypuszczać, że wywołana presja po kilku latach funkcjonowania kamieniołomu spowoduje przeniesienie się krogulca na teren bardziej odległy. Należy zauważyć, że do tego czasu świerczyna stanie się dojrzałym wysokopiennym drzewostanem, którego krogulec nie zasiedla”. Wskazywana w SDF wielkość populacji tego ptaka to 56-101 par, wobec czego potencjalne zniszczenie stanowiska 1 pary lęgowej odnosi się do straty ok. 1 do 1,8 % populacji w Obszarze. **Wobec powyższego należy ujednolicić określenie rodzaju stanowiska tego gatunku ptaka zgodnie z wynikami inwentaryzacji oraz zweryfikować stopień oddziaływania inwestycji;**
- na str. 111 Raportu stwierdzono, że jedno stanowisko lęgowe - czeczotki *Carduelis flammea* (kod A368) „znajduje się we wschodniej części złoża”, natomiast na str. 224 zawarte jest już stwierdzenie że w tym miejscu znajduje się „żerowisko czeczotki” oraz że „złóże w tej części zostanie udostępnione dopiero za około 10 lat, tym samym istnieje

możliwość jego samoistnego zaniku, albo też zasiedlenia przez następne pokolenia czeczotek terenów nieco bardziej oddalonych od kamieniołomu". Wskazywana w SDF wielkość populacji tego ptaka to 5-10 par, zniszczenie stanowiska 1 pary lęgowej dotyczyć więc będzie aż 10-20 % populacji występującej w przedmiotowym ptasim obszarze Natura 2000 oraz niemal 1-1,4 % populacji krajowej. **Wobec powyższego należy ujednoczyć określenie rodzaju stanowiska tego cennego gatunku ptaka zgodnie z wynikami inwentaryzacji oraz zweryfikować stopień oddziaływania inwestycji;**

- na str. 160 Raportu stwierdzono, że „przy drodze dojazdowej do złoża znajdują się 2-3 stanowiska *derkacza Crex crex*” (kod A122), natomiast na str. 225 uznano, że „stanowiska położone najbliżej projektowanej drogi transportowej z wyrobiska kamieniołomu do drogi powiatowej należy uznać za zagrożone, a bytujące tu egzemplarze prawdopodobnie zmuszone będą do poszukiwania nowych siedlisk.” Stan populacji tego ptaka oceniono na potrzeby SDF obszaru Natura 2000 jako 177 par, więc bezpośrednie oddziaływanie inwestycji dotyczyć więc będzie ok. 1,1-1,7 % populacji tego gatunku w obszarze. Na pozostałe stanowiska gatunku zlokalizowane na Hali pod Klinem oddziaływać będzie hałas, utrudniający ptakom nawiązanie kontaktu głosowego i mogący powodować płoszenie. **Wskazuje to na konieczność zweryfikowania stopnia oceny oddziaływania inwestycji na populację derkacza;**
- autorzy inwentaryzacji ornitologicznej wykonanej na potrzeby Raportu stwierdzili (str. 104 Raportu) „występowanie jednego terytorium lęgowego *włochatki Aegolius funereus* (kod A223) ok. 250-300 m na północny-wschód od szczytu Gomulnik (ok. 1 km na południe od granicy złoża)”. Natomiast autor „Ekspertyzy” stwierdził odzywającego się samca w starym borze świerkowym na północnych zboczach góry Klin. Wskazywany w SDF stan populacji tego ptaka to 21 par, wobec czego oddziaływanie hałasu emitowanego podczas przygotowania terenu oraz eksploatacji kamieniołomu, dotyczyć będą ok. 4,8 % populacji w obszarze Natura 2000 Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie. **Wskazuje to na konieczność zweryfikowania stopnia oceny oddziaływania inwestycji na populację tego rzadkiego gatunku ptaka, stanowiącego jeden z ważniejszych celów ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000;**
- na str. 225 Raportu wskazano, że „w odległości ok. 500-800 m od wschodniej i południowej granicy kamieniołomu stwierdzono stanowisko *dzięcioła zielonosiwego Picus canus*” (kod A234). Zostało to potwierdzone przez autora „Ekspertyzy”. Wskazywany w SDF stan populacji tego ptaka to 48 par lęgowych, wobec czego pośrednie oddziaływanie przedsięwzięcia dotyczyć będą ok. 2 % populacji w ww. obszarze Natura

2000. **Wskazuje to na konieczność zweryfikowania stopnia oceny oddziaływania inwestycji na populację tego gatunku dzięcioła;**

- tabela 5.4 zamieszczona na str. 167 Raportu oraz powtórzona na str. 3 Wyjaśnień wskazuje że w stosunku do stanowisk **trzmiełojada *Pernis apivorus* A072** zarówno na etapie przygotowania terenu do realizacji inwestycji, jak również podczas eksploatacji nastąpi „szkoda niemożliwa do minimalizacji, lecz o charakterze nie znaczącym”, natomiast na str. 226 Raportu wskazane jest, że „za potencjalnie zagrożone należy uznać żerowisko trzmiełojada zlokalizowane na łące położonej ok. 200 m na południe od granicy złoza.” Wyjaśnia się jednocześnie, że „tereny otwarte nie zostaną jednak przekształcone, a odległość 200 m metrów od terenu eksploatacji złoza melafiru wydaje się być bezpieczną, szczególnie, że przynajmniej od strony północnej, pozostanie oddzielający pas lasu. Należy też zaznaczyć, że żerowiska trzmiełojada znajdują się w odległości do 6-8 km od gniazda, zatem oddziaływanie na samo gniazdo jest zerowe.” To odniesienie do odległej lokalizacji gniazda stoi zaś w sprzeczności ze wskazaniem wyników inwentaryzacji ornitologicznej, które wskazują na str. 100 Raportu, że „stwierdzono występowanie jednego stanowiska lęgowego trzmiełojada na obszarze pomiędzy szczytami Gomulnik a Jeleniec. Ponadto odnotowano trzy regularnie odwiedzane przez ptaki żerowiska – na granicy lasu i łąk na północnym zboczu Klina, na łąkach po południowej stronie tej góry oraz 600-700 m na północ od szczytu Turzyna. Poza obszarem inwestycji”. **W związku z powyższym należy zweryfikować lokalizację gniazda trzmiełojada oraz ocenę wpływu inwestycji na ten gatunek.** Należy zauważyć przy tym, iż w Raporcie i Wyjaśnieniach błędnie wskazuje się, że gatunek ten stanowi przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Sudety Wałbrzysko-Kamieniogórskie PLB020010 (w SDF tego obszaru wpisany został z oceną D). Gatunek ten jest jednak wymieniony w załączniku I *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona) (DZ.U. UE.L.10.20.7) oraz w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2014 r.poz. 1348);
- d) W zweryfikowanej ocenie wpływu inwestycji na ptaki należy uwzględnić pominięty ww. opracowaniach fakt, że - jak wskazano na ryc. 7.25 i 7.26 Raportu – hałas emitowany podczas funkcjonowania kamieniołomu i zakładu przerobczego rozchodził się będzie w kierunku wschodnim, gdzie występują stanowiska wielu ww. gatunków ptaków. Zasięg hałasu wykraczać będzie poza same wyrobisko w szczególności w pierwszych latach eksploatacji (w 1 roku w części wschodniej obszaru górniczego przewiduje się od 55 do 45 dB (A), natomiast w 5 roku eksploatacji izohipsa 50 dB (A) obejmie już prawie w całości

tą część obszaru górniczego). Jest to ponadto skorelowane z faktem, że w tym rejonie przeważają wiatry wiejące od południowego zachodu.

2. Istotna jest również kwestia określenia znaczenia oddziaływania na siedlisko priorytetowe – *9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe, stanowiące przedmiot ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Góry Kamienne PLH020038. Należy doprecyzować ocenę wpływu emisji pyłu zawieszonego wynikającego z prowadzenia eksploatacji oraz przeróbki melafiru w obrębie wyrobiska na stan zachowania płatu siedliska sąsiadującego bezpośrednio z wyrobiskiem. Fakt, iż obecnie występuje on w niezadowolającym stanie zachowania, powoduje że tym bardziej jest on tym bardziej narażony na dalszą degradację, a zauważyć należy że celem ochrony siedliska w obszarze Natura 2000 jest poprawa stanu tego siedliska do stanu właściwego.

Podczas przygotowywania wskazanych uzupełnień należy zwrócić uwagę na szczególną sytuację i uwarunkowania proceduralne, jakie zaistniały dotychczas i które sprawiają, że konieczne jest zachowanie dużej przezroczności i wnikliwości przy sporządzaniu oceny oddziaływania planowanej kopalni na środowisko przyrodnicze.

Uwzględnić należy w szczególności „zasadę ostrożności”, która jest wiążącym elementem prawa wspólnotowego, a obowiązek jest stosowania wynika z art. 191 ust. 2 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – dawniej art. 174 pkt 2 traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W myśl powyższej zasady zezwolenie na realizację przedsięwzięcia może zostać wydane pod warunkiem, że organ uzyska pewność, iż inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ma to znaczenie gdy z naukowego punktu widzenia brak jest wątpliwości, że skutki takie nie wystąpią. **Zatem w sytuacji braku pewności niewystępowania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko właściwy organ powinien odmówić udzielenia pozwolenia na realizację przedsięwzięcia (wyroki C-157/96 National Farmers' Union, C-127/02 Waddenvereniging i Vogelbeschermingsvereniging, C-157/04 Castro Verde).**

Powyższe wątpliwości tut. organu potwierdziła uchwała nr 2/2014 Regionalnej Rady Ochrony Przyrody we Wrocławiu przy Regionalnym Dyrektorze Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w której stwierdzono, że na podstawie przedłożonego raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia: „*Eksploatacja złoża melafiru Rybnica I w Rybnicy Leśnej gm. Mieroszów powiat walbrzyski (wersja skorygowana)*” oraz innych przedłożonych materiałów, a także na podstawie opinii i przeprowadzonej dyskusji, nie można wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania na elementy przyrodnicze, w tym

na przedmioty ochrony Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie PLB020010 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Góry Kamienne PLH020038. Posiedzenie Rady odbyło się w dniu 15 września 2014 r.

Proszę o przedłożenie żądanego uzupełnienia także organowi prowadzącemu postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia tj. Burmistrzowi Mieroszowa.

Uzupełnienie należy przedłożyć w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma bądź wskazać pisemnie planowany termin uzupełnienia. Na zasadzie określonej w art. 54 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* w przypadku nieuzupełnienia przedmiotowej dokumentacji w wyznaczonym terminie i we wskazanym zakresie, informuję, iż tutejszy organ będzie zmuszony do zajęcia stanowiska w sprawie na podstawie zgromadzonych dotychczas dowodów.

Jednocześnie na podstawie art. 36 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego*, zawiadamiam o niemożności załatwienia przedmiotowej sprawy w wyznaczonym terminie, tj. do dnia 31 października 2014 r. i informuję, iż sprawa zostanie rozpatrzona najszybszym możliwym terminie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Michał Jęcz

Otrzymują:

1. Murillo Sp. z o. o.
Rybnica Leśna 56, 58-352 Rybnica Leśna
2. a/a

Do wiadomości:

1. Burmistrz Mieroszowa
Pl. Niepodległości 1, 58 – 350 Mieroszków

Sprawę prowadzi:

Anna Nowik, tel. 071 340 69 35
Rafał Klodek, tel. 071 34068 23